

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

В грудні 2022 року Кабінет Міністрів України затвердив «Операційний план заходів на 2022-2024 роки з реалізації Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року» (розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2022 р. № 1163-р).

Гендерна рівність означає, що всі людські істоти мають свободу для розвитку своїх особистих здібностей та свободу вибору без обмежень, пов'язаних із жорстко закріпленими гендерними ролями. Тобто різна поведінка, прагнення та потреби жінок і чоловіків враховуються, оцінюються й підтримуються рівним чином. (Європейська Комісія, 2004)

Рівність не означає, що жінки та чоловіки стануть однаковими, але права, обов'язки та можливості жінок і чоловіків не залежатимуть від того, народилися вони жінками чи чоловіками.

Термін „гендер” – означає різні соціальні ролі, обов'язки та ідентичності жінок і чоловіків та співвідношення сил між жінками й чоловіками у певному суспільстві. Гендерні ролі та гендерні відносини у різних країнах і культурах відрізняються й можуть бути різними навіть у різних груп одного суспільства.

Рівність між жінками та чоловіками розглядається як питання прав людини та як необхідна умова і показник сталого людиноцентричного розвитку.

Забезпечення гендерної рівності є серйозним ресурсом економічного та соціального розвитку та безпеки, який починає активно впроваджуватися нашою державою.

Затверджений операційний план передбачає реалізацію чотирьох стратегічних цілей з реалізації Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року.

Стратегічна ціль 1. *Комплексне впровадження принципів, політики і заходів щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, поваги до людської гідності та недискримінації у нормативно-правових документах у сфері освіти як одне з ключових питань фундаментальних прав і пріоритетів у контексті євроінтеграції*

Стратегічна ціль 2. *Посилення ролі закладів освіти у координації дій суб'єктів реалізації державної політики щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у сфері освіти, запобігання та протидії насильству і дискримінації та вдосконалення освітнього процесу на засадах рівності прав та можливостей жінок і чоловіків, поваги до людської гідності, недискримінації, інклюзивності та протидії насильству, зокрема за ознакою статі*

Стратегічна ціль 3. *Посилення компетенції і можливості професійної спільноти фахівчинь і фахівців з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, розширення міжнародного співробітництва у напрямі забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків*

Стратегічна ціль 4. *Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидія будь-якій дискримінації, впровадження практик інклюзивності у сфері освіти як основи для подолання наслідків військових дій і післявоєнної відбудови України*

Відповідно до «Операційного плану заходів...», починаючи з січня 2023 року, посилюється роль закладів освіти щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у сфері освіти, запобігання та протидії насильству і дискримінації та вдосконалення освітнього процесу на засадах рівності прав та можливостей жінок і чоловіків, поваги до людської гідності, недискримінації, інклюзивності та протидії насильству, зокрема за ознакою статі.

У закладах дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти відбувається переосмислення щодо запровадження гендерно чутливої політики та програм для формування недискримінаційного освітнього середовища.

Ця діяльність має упроваджуватися з урахуванням Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року та передбачає створення безбар’єрного, інклюзивного освітнього середовища, дружнього до сімей з дітьми та маломобільних груп населення.

Першим кроком має бути **підготовка інформаційно-роз’яснювальної кампанії** для працівників закладів освіти області щодо основних понять, прийняття та впровадження гендерно чутливих політик та програм, інших заходів з проблеми впровадження гендерної рівності.

Даний вид кампанії має реалізовувати заплановані заходи на 2023 рік згідно з «Операційний план заходів на 2022-2024 роки з реалізації Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року» (розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2022 р. № 1163-р)

Мета кампанії – підвищити обізнаність щодо переваг гендерної рівності, зробити підтримку гендерної рівності в закладах освіти свідомою, продемонструвати європейські цінності на прикладах щоденного забезпечення в освітньому процесі.

Завданням інформаційної кампанії є показ практичної вигоди, яку отримує кожний громадянин України, працівник освіти, здобувач освіти від того, що країна плекає нові стандарти і цінності ЄС, що пов’язані з гендерною рівністю.

Інформаційно-роз’яснювальна кампанія покликана привернути увагу громадськості у сфері освіти, цільових аудиторій системи освіти до проблеми, що стосується гендерної рівності, а також покликана змінити ставлення до цієї проблеми.

Формат кампанії може бути різний, від білбордів та постерів, до інсталяцій у колорації з бізнесом, соціальною та освітньою сферами.

Підтримка гендерної рівності має стати частиною українського світогляду.

Інформаційно-роз’яснювальна кампанія має увійти до просвітницької роботи працівників психологічної служби закладів освіти області з проблеми впровадження гендерної рівності, просвіти про базові європейські цінності, практичного використання поняття гендерної рівності і тих переваг та можливостей, які з’являться в житті молоді завдяки цій проблемі на шляху до ЄС.

Доцільним завданням психологічної служби в системі освіти є недискримінаційна комунікація у взаємодії учасниць і учасників освітнього процесу.

З цією метою започатковується проведення інформаційно-роз’яснювальної кампанії щодо недискримінаційної комунікації у взаємодії учасниць і учасників освітнього процесу.

Доречним має бути розміщення на веб-сайтах закладів освіти інформації щодо реалізації в державі Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року.

Ця робота має починатися з неформального планування діяльності в закладі освіти заходів з реалізації Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року.

Використання Стратегії гендерної рівності посилює освітні спроможності щодо протидії насильству, в тому числі за ознакою статі, подолання його наслідків та забезпечення гарантій його неповторення шляхом впровадження спеціальних напрямів роботи психологічної служби у системі освіти.